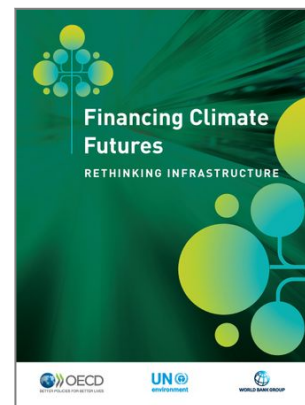

OECD *Multilingual Summaries*

Financing Climate Futures

Rethinking Infrastructure

Summary in Slovak

Celý dokument si môžete prečítať na: 10.1787/9789264308114-en

Financovanie budúcnosti klímy

Prehodnotenie infraštruktúry

Zhrnutie v slovenčine

Infraštruktúra je úplným stredobodom ciest rozvoja a podporuje hospodársky rast, produktivitu a blahobyt. V rámci hospodárstiev rozvinutých aj rozvojových krajín však infraštruktúra už celé desaťročia trpí chronicky nedostatočnými investíciami. OECD odhaduje, že na splnenie klimatických a rozvojových cieľov treba do roku 2030 vyčleniť 6,9 bilióna USD ročne. Navyše súčasná energetická, dopravná, stavebná a vodárenská infraštruktúra vytvára viac ako 60 % celosvetových emisií skleníkových plynov. Na dosiahnutie svetových cieľov v oblasti klímy a rozvoja je potrebná bezprecedentná transformácia existujúcich systémov infraštruktúry.

Na splnenie cieľov Parížskej dohody a realizáciu Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj je teraz viac než kedykoľvek predtým potrebné zosúladiť finančné toky s nízkoemisnými a odolnými cestami rozvoja. Dnes máme jedinečnú príležitosť rozvinúť systémy infraštruktúry, ktoré poskytujú lepšie služby a zároveň chránia životné prostredie. Využívanie výhod rýchlo sa rozvíjajúcich technológií, nových obchodných modelov a finančných inovácií bude kľúčom k otvoreniu nových ciest k nízkoemisnej a odolnej budúcnosti.

Mobilizácia verejných a súkromných zdrojov v rámci celého finančného spektra je nevyhnutnou súčasťou tvorby biliónov dolárov potrebných na udržateľnú infraštruktúru. Verejné finančné inštitúcie, banky, inštitucionálni investori, korporácie aj kapitálové trhy zohrávajú kľúčovú úlohu samostatne, ako aj v rámci širšieho finančného ekosystému.

Vlády musia stanoviť tie správne stimuly na mobilizáciu finančných prostriedkov preč od projektov s vysokými emisiami a poskytnúť rámce politiky v oblasti investícií a klímy, ktoré podporia požadované rýchle a radikálne transformácie. Hoci sa dosiahol určitý pokrok, súčasné politiky naďalej podporujú prístup ku klíme založený na postupných krokoch. Existujúce politické rámce, vládne príjmy a hospodárske záujmy sú naďalej prepletené s fosílnymi palivami a činnosťami s vysokými emisiami. Potrebujeme vyvinúť hlbšie úsilie na podnietenie systémovej zmeny, prekonanie inštitucionálnej ľahostajnosti a odpútanie sa od vžitých záujmov, ktoré sú často prekážkami v nízkoemisnom a odolnom rozvoji.

Nevyhnutnou súčasťou transformácie je posilnená medzinárodná spolupráca prostredníctvom Parížskej dohody alebo fór, ako sú G7 a G20. Medzinárodné spoločenstvo čoraz viac uznáva potrebu takejto transformácie: takmer všetky krajiny G20 potvrdili v akčnom pláne rastu v oblasti klímy a energetiky zo zasadnutia G20, ktoré sa konalo v roku 2017 v Hamburgu, svoju ochotu začať globálny energetický prechod v súlade s klimatickými a rozvojovými cieľmi. Zároveň rastie povedomie o tom, že tlak na väčšie opatrenia v oblasti klímy musí ísť ruka v ruku so spravodlivým a inkluzívnym prechodom s cieľom odstrániť nerovnosti a zabezpečiť rovnaké príležitosti pre všetky časti spoločnosti. Vlády musia zabezpečiť, aby bol prechod prínosom pre všetkých a nemal neúmerný vplyv na chudobných a najzraniteľnejších.

V tejto správe sa stanovuje program, ktorý umožní spoločnostiam na celom svete prijať také systémove opatrenia, ktoré si bude vyžadovať transformácia smerom k nízkoemisnej a odolnej

budúcnosti. Zdôrazňuje sa v nej 6 transformačných oblastí a 20 opatrení, ktoré sú kľúčové pre zosúladienie finančných tokov s klimatickými a rozvojovými cieľmi v oblastiach plánovania, inovácií, tvorby verejného rozpočtu, finančných systémov, financovania rozvoja a miest.

- Naplánovať infraštruktúru pre nízkoemisnú a odolnú budúcnosť prostredníctvom prehodnotenia plánovania na všetkých úrovniach vlád s cieľom zosúladiť súčasné plány projektov v oblasti infraštruktúry s dlhodobými klimatickými a rozvojovými cieľmi, zabrániť odkázanosti na uhlík a spraviť z odolnosti normu pri rozhodovaní o infraštruktúre.
- Aktivovať inovácie s cieľom urýchliť prechod, a to zavádzaním cielených inovačných politík a urýchľovaním zavádzania existujúcich technológií, obchodných modelov a služieb, rýchlym presúvaním ďalšej generácie riešení z laboratórií na trh a podporovaním šírenia medzinárodných technológií s cieľom zabezpečiť, aby boli inovácie prínosom pre všetkých.
- Zabezpečiť fiškálnu udržateľnosť pre nízkoemisnú a odolnú budúcnosť, a to diverzifikovaním zdrojov vládnych príjmov s cieľom obmedziť zapojenie uhlíka, zosúladovaním fiškálnych a rozpočtových stimulov s cieľmi v oblasti klímy a využívaním sily verejného obstarávania a výdavkov verejných inštitúcií a zároveň zabezpečovaním inkluzívneho prechodu počas celého procesu.
- Nanovo nastaviť finančný systém v súlade s dlhodobými klimatickými rizikami a príležitosťami, a to nápravou jednostranných stimulov, nedostatkov v rámci spôsobilostí a neprimeraného zverejňovania klimatických rizík a stanovovania cien, ktoré bránia priradeniu finančných prostriedkov na nízkoemisnú a odolnú infraštruktúru.
- Prehodnotiť rozvojové financovanie klímy, a to zabezpečením toho, aby rozvojové finančné inštitúcie mali zdroje, mandáty a stimuly na realizáciu transformačných opatrení v oblasti klímy, prilákali nových investorov a zdroje financovania strategickým využívaním zvýhodneného financovania a pomohli krajinám napredovať v ich programoch v oblasti klímy a budovať priaznivé prostredie a tzv. klimatické trhy.
- Posilniť mestské zastupiteľstvá, aby budovali nízkoemisné a odolné mestské spoločnosti, a to rozvíjaním schopnosti efektívnejšie plánovať a financovať tú správnu infraštruktúru, zosúladovaním vnútroštátnych a miestnych fiškálnych nariadení s investičnými potrebami a budovaním kapacít v oblasti klímy a financovania projektov na úrovni miest.

Uskutočnenie transformácie bude náročné. Hoci je tu povzbudzujúci impulz, vlády musia aj naďalej vykonávať systémové zmeny, aby zabezpečili, že finančné toky budú dobre zosúladené s infraštruktúrou potrebnou pre nízkoemisné a odolné cesty do budúcnosti. Posúvanie smerom k transformatívnejšiemu programu pomôže vládam dosiahnuť trvalo udržateľný, vyvážený a inkluzívny rast a zlepšiť blahobyt v rámci spoločností a naprieč nimi.

© OECD

Toto zhrnutie nie je úradným prekladom OECD.

Rozmnožovanie tohto zhrnutia je povolené iba za predpokladu, že bude uvedené autorské právo OECD a názov originálnej publikácie.

Viacjazyčné zhrnutia sú preloženými výňatkami z publikácií OECD, pôvodne uverejnených v anglickom a francúzskom jazyku.

Kompletnú anglickú verziu si môžete prečítať v online knižnici OECD iLibrary!!

© OECD (2018), *Financing Climate Futures: Rethinking Infrastructure*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264308114-en